

26.98x16.89	1	עמוד 16	מקור ראשון - כותרת	25/02/2011	26256848-1
פולין - נושאי תרבו - 29440					

חסיד אומות העולם קיבל מנתניהו טבעת

שלה אירח אותו ואת טוסק בלשכתו, והדאה להם מוצגים בעלי ערך היסטורי. הראשון היה חותם עברי פרטי מימי בית ראשון, שמתוארך למאה השביעית לפנה"ס ונושא את הכתובת: "לנתניהו בן יאש". "יש לנו קשר לפה", אמר ראש הממשלה לאורחיו. "החותם הזה נמצא ליד הכותל המערבי של בית המקדש היהודי, טבעת חותם עם סמל של אחד הפקידים היהודים של מלכי ישראל. איננו יודעים בוודאות, אך אולי מדובר במלך חזקיהו. ושם הפקיד החקוק כאן הוא נתניהו".

ראש הממשלה הציג גם את ספרו המונומנטלי של אביו, פרופסור בן ציון נתניהו, על שורשי האינקוויזיציה הספרדית. "אבי הוא בן למשפחה יהודית ליטאית, אבל נולד בוורשה שבפולין", סיפר נתניהו.

היפוך היסטורי

מן העבר הרחוק לזה הקרוב יותר. אחד ההסכמים המד שמעתיים שנתחמו בין שתי המדינות מרכיב על הגדלת מספר בני הנוער הישראלים והפולנים הפוגשים זה את זה במהלך הביקורים במחנות ההשמדה בפולין. כיום מדובר על כ־30 אלף בני נוער בשנה.

טוסק הדיגיש בפגישת את נכונות ארצו להתמודד באופן אמיתי עם העבר. "חשוב שכולנו נרע לומר אמת מלאה על היחסים בינינו. האמת לא תמיד קלה גם בשבילנו, הפולנים, אך כיוון שכבר עברנו מחסומים מסוימים ופתחנו את הלב והדאש, המפגשים האלה אמיתיים יותר", אמר טוסק בשיחתו.

אולי כלי משים, נגע ראש ממשלת פולין גם בהיפוך ההיסטורי. "תוצאות שיתוף הפעולה מרשימות מאוד, זה טוב לשתי המדינות. קיים שיתוף פעולה בין שירותי הביטחון ויש לזה חשיבות רבה בעולם שבו הסכנות מת- עצמות". לא עוד יהודים עניים ושנואים על אדמת פולין, אלא מדינת היהודים שמושיטה סיוע למדינת הפולנית, שהיהודים חיו בה אלף שנים כאסוקופה נדרסת.

צילום: אי.פי

"לא רק לדבר על העבר, אלא גם על העתיד". נתניהו ועמיתו הפולני דונלד טוסק

הפולנים ועל מצב היהודים.

ברטוובסקי המשיך לפעול למען תודעת השואה גם לאחר המלחמה, והיה בין מקימי אתר ההנצחה באושוויץ. כפרופסור להיסטוריה פרסם סדרת ספרים על תולדות ורשה במלחמה, וכן על יהודים פולנים והצלת יהודים בידי פולנים. בגילו המופלג הוא עדיין איש ציבור פעיל, ובמסגרת זו הצטרף לביקור המ- משלה הפולנית.

כהיסטוריון מדופלם שמח ברטוובסקי לפגוש בישר- אל חובב היסטוריה אחר, בנימין נתניהו שמו. ראש הממ-

על ידי 'ד' ושם' ובעל אזרחות כבוד שהעניקה לו ישראל בשנת 1991.

חותם עתיק ושמו נתניהו

ברטוובסקי הוא ניצול אושוויץ בעצמו. במהלך מלחמת העולם הצטרף למחתרת 'החזית לתחיית פולין', ובעיצומה של השואה היה בין מקימי הוועד הזמני של 'המועצה לעזרת יהודים' - 'ז'גוטה'. במס- גרת ארגונים אלה נטל חלק בהעברת מידע לממשלת פולין בגולה, בכלל זה מידע על הטרור הנאצי נגד

יחסי ישראל-פולין מתהדקים. רה"מ הפולני הגיע עם שריו לשיבה משותפת עם ממשלת ישראל, וסיפר על הקשרים ההדוקים בין שירותי הביטחון. בין השרים שהגיעו מוורשה: ולדיסלב ברטוובסקי, חסיד אומות עולם וניצול אושוויץ בעצמו

אריאל כהנא

לכאורה, מדובר היה בביקור מדיני אקטואלי. בפועל, עמד ברקע כל העת זיכרון העבר. "ההיסטוריה היהודית וההיסטוריה הפולנית שזורות זו בזו, ופרקי העבר שלנו, הניצחונות והטרגדיות כאחד, אינם יכולים להי- כתב מחדש", אומר ראש ממשלת ישראל. עמיתו הפולני דונלד טוסק משיב - "איננו יכולים להיעלב מכך שבי- עבוד דורות רבים בישראל, פולין היא קודם כול זיכרון השואה".

הקשר הרגיש עם נציגי פולין מוכיח את זה שמקיי- מת ישראל מול הגרמנים. העבר האפל לא נעלם לרגע מתודעת הנוכחים. הצד היהודי מרכיב עליו ברמיזה בלכר. הגרמנים והפולנים מדברים באופן ישיר ובמילים מפור- שות על העניין עצמו. "היה שיתוף פעולה בין המדינות בפעולות לזיכרון השואה. נראג לנצח לזיכרון השואה של היהודים, אבל גם לזיכרון האסון שהיה לפולנים. אנחנו כאן לא רק כדי לדבר על העבר, אלא גם על העתיד", אמר טוסק.

למרות הדברים הללו, ראש ממשלת פולין הביא עמו תזכורת מיוחדת למאורעות העבר. בין עשרת השרים שהגיעו לירושלים למפגשי הממשלות - אירוע דיפלר- מטי יוצא דופן בפני עצמו - היה ולדיסלב ברטוובסקי, לשעבר שר החוץ של פולין, חסיד אומות עולם שהוכר